

Nait Soez'n

P. Ruysse

UITGAVE VAN DE GRONINGER STUDENTENBOND
29 januari 1975 4e jaargang no. 2 35ct.

demonstreer mee GEEN ATOOMSTRAALJAGERS

1 februari 2uur Grote Markt

Zaterdag 1 februari a.s. organiseren ANJV, FJG, GSB, HBO-bond en NVW-j.c. een demonstratie tegen de aanschaf van atoomstraaljagers door Nederland.

Het is de hoogste tijd in de kwestie van de opvolging van de Starfighters de aandacht van de Nederlandse regering af te brengen van ondergeschikte punten, zoals of het nu de Franse of de Amerikaanse wapenindustrie moet zijn die met de buit gaat strijken, en te vestigen op de eerste vraag die gesteld had moeten worden maar in die kringen nooit is gesteld: moet er wel een straaljager met atoomtaken komen voor Nederland?

In de eerste plaats zijn daar de bedragen die gemoeid zijn met de aanschaf van dit apparaat. f 2,3 miljard is genoemd, het kan nog veel meer worden.

Die f 2,3 miljard gaan dan over de balk, terwijl er voor iedere cent beursverhoging gevochten moet worden, terwijl bezuinigingen op het wetenschappelijk onderwijs studententops veroorzaken en een goed verloop van onderwijs en onderzoek onmogelijk

maken, om nog maar te zwijgen over zaken als de uitkeringen van werklozen, de werkloosheid op zichzelf, de woningnood onder jongeren zowel als ouderen, de talloze knelpunten in de gezondheidszorg.

Daar liggen de eerste behoeften van de bevolking op dit moment, niet bij het laten verdwijnen van miljarden in de verspilling van het NATO-oorlogsapparaat. Een tweede, minstens zo wezenlijk punt, is de vraag wat Nederland met atoomstraaljagers aan moet.

Atcombomen vervoeren, daar komen de wensen van de NATO op neer. Dat kunnen echter nooit de wensen zijn van de Nederlandse bevolking, die geen belang heeft in een oorlog met kernwapens betrokken te raken. De Nederlandse ondergeschiktheid op momenten, waarop de wereld in brand zou kunnen raken, aan de politiek van de NATO-generaals, maakt dat tot een reëel gevaar. Zomer vorig jaar ontbrandde op Cyprus een oorlog tussen twee Kissinger-getrouwe landen, op aanstichten van diezelfde Kissinger. De Verenigde

Staten hadden er geen enkele moeite mee kernbrandstof in het kruitvat van het Midden-Oosten te werpen door zowel Israël als Egypte uranium te leveren. Kissin-

ger schrikt niet terug voor oorlog en al de gevolgen die daaraan vastzitten; Vietnam laat aan duidelijkheid niets te wensen over. Wat moet Nederland dan met de atoomstraaljagers, geschikt voor het vervoeren van kernwapens, waarover de beslissingsmacht ligt bij Kissinger en ex-Wehrmacht-generaals? Niets.

Wat is duidelijk gemaakt in de demonstratie van afgelopen zaterdag in Amsterdam, waaraan vele duizenden mensen deelnamen. Dat moet duidelijk worden in de demonstratie die a.s.zaterdag in Groningen wordt gehouden. Nu al hebben vele organisaties en honderden mensen zich achter deze demonstratie gesteld. Loop ook mee! Tegen het gevaarlijkste speelgoed dat onverantwoordelijke NATI-militairen ooit in handen krijgen. Tegen de verspilling van miljarden.

Geschiedenisstudenten stellen ultimatum

Op een druk bezochte aktievergadering (86 aanwezigen) hebben de geschiedenisstudenten een ultimatum aan de docenten gesteld. Vóór maandag 3 februari a.s. om 18.00 uur dienen de docenten akkoord te gaan met een redelijke regeling voor de uitgelote eerstejaars. Als de eisen van de studenten op dat moment niet zijn ingewilligd, dan zullen op een aktievergadering op dinsdag 4 februari verdere aktieplannen worden besproken en uitgevoerd.

Het ultimatum houdt in dat overgegaan wordt tot onmiddellijke publikatie van de tentamenresultaten van de extraneï; dat onmiddellijk uitvoering wordt gegeven aan de besluiten van de raad, d.w.z. een extraneï-regeling op basis van de bestaande eerstejaars tentamens en toelating van de extraneï die hiervan gebruik maken tot

de tweedejaars tentamens; en dat er vervangende literatuur tentamens van redelijke omvang en op eerstejaars-nivo komen, op basis van gelijkwaardige vervanging van de werkkolleges.

Naar verluidt, is de laatste eis (vervangende literatuur) het grootste struikelblok.

De uitgelote eerstejaars hebben recht op een extraneï regeling.

Door de docenten is de uitvoering van besluiten van de afdelingsraad over deze zaak steeds gesaboteerd, hoewel door de studenten alle moeite is gedaan om tot een compromis te komen. Hierover heerste grote verontwaardiging tijdens de vergadering. Mn. het schandalige optreden van de staf op de laatste afdelingsraad, toen ze zelfs een veto over een ordevoorstel van de studentenfractie durfde uit te spreken, werd onduidelijk genoeg.

vrede(ing) en veiligheid

De opvolging van de Starfighter heeft een aantal zaken weer in het middelpunt van de belangstelling geplaatst. Aan de ene kant de volstrekte immoraliteit van het militair-industriële kompleks, dat nergens voor terug blijkt te schrikken als er maar verkocht wordt, niet voor moordaanslagen, niet voor omkoping via steekpenningen en compensatie-orders, niet voor inmeniging in de aangelegenheden van een klein land. Aan de andere kant het gezichtspunt van brede lagen van de bevolking op defensie, een gezichtspunt van vrede, veiligheid en een beter bestaan. Dat gezichtspunt is nu in de demonstraties in Groningen en Amsterdam een concrete eis geworden.

Tot voor een half jaar geleden stonden de Nederlandse parlementariërs als onkreukbaar bekend. En tot die tijd leek het of wapens vanwege hun kwaliteiten werden gekozen. Sinds die tijd is het een en ander gebeurd dat deze illussie heeft weggevaagd.

Rond de opvolging van de Starfighter heeft de franse generaal Stehlin een rapport opgesteld, waarin niet het franse, maar een van de Amerikaanse vliegtuigen werd

aangeprezen. Stehlin was zelf jarenlang bij Northrop in dienst geweest. Enkele dagen voor het uitbrengen van het rapport werd een aanslag gepleegd op zijn auto. De generaal overkwam niets: zijn zoon had de auto geleend en moet nu een oog missen.

Al sinds september zijn er moeilijkheden gerezen voor de KIM met de landingsrechten in de Verenigde Staten. Deze landingsrechten spelen een belangrijke rol in de concurrentie tussen de verschillende luchtvaartmaatschappijen. Moeilijkheden zijn er altijd geweest dus, maar nu was er geen enkele aanleiding voor, zeker niet voor een konflikt van deze omvang. Voor goede waarnemers staat vast dat de knopen in deze zaak zijn doorgehakt met de beslissing over de opvolging van de Starfighter.

Nederlandse parlementariërs kregen grote sommen geld aangeboden. De vertegenwoordiger van de franse vliegtuigindustrie in Nederland gaf toe steekpenningen aangeboden te hebben. De parlementariërs ontkenden met het schaamrood op de kaken, zelf onthulden ze de aanbiedingen die ze gekregen hadden niet.

De enige kernwapens, die

tot nu toe werkelijk in een oorlog zijn gebruikt, waren de op Hiroshima en Nagasaki afgeworpen atoombommen. De laatste jaren wordt dit allesverwoestende bombardement meer en meer beschouwd als het begin van de Koude Oorlog. De reden voor het gebruik van dit wapen kan alleen gelegen zijn in een politiek van de Amerikaanse regering de wereld duidelijk te maken dat zij over een uniek wapen beschikte, waaraan iedereen zich zou moeten onderschikken. De atoombom was uitgevonden en toegepast, zoals hij nog zo vaak zou worden toegepast, om de NATO op te richten, tegenover de voor hun vrijheid strijdende volkeren van Korea en Vietnam, in de Cuba-krisis, nog bij de laatste oorlog in het Midden-Oosten grepen de Verenigde Staten hun bezit van atoombomwapens aan als laatste troef. Daarbij stelt de NATO hen in staat ook de "partners" daar bij te betrekken. Nog tijdens de Midden-Oosten-oorlog bracht Nixon de kernwapens van de VS overal in de wereld, ook de in de NATO-landen geïnstalleerde, in staat van paraatheid. Zonder overleg zelfs met de regeringen van andere landen. Tot voor enkele jaren was het gebruikelijke argument

van de NATO-slippendragers voor deze permanente bedreiging dat alleen het dreigen van een atoombomoorlog de Sovjet-Unie en andere socialistische staten van oorlog af zouden kunnen houden. De verzachting van de koude oorlog heeft het mogelijk gemaakt, dat de argumenten voor vrede en veiligheid gehoor konden vinden, dat er over te discussiëren valt nu.

Wat echter nodig is, is een zelfstandig optreden. Zelfstandig een begin maken met de ontwapening, met het afschaffen van kernwapens. Die politiek is er niet in een vloek en een zucht. Het blijkt dat daarvoor kracht nodig is. Aktie moet er gevoerd worden. Daar moet uiteindelijk naar geluisterd worden.

Daarbij is op dit moment de eerste eis, dat geen nieuwe atoombomjagers worden aangeschaft. Want met die aanschaf legt Nederland zich voor de komende twintig jaren vast.

En niet alleen daarom. f 2,3 miljard is beter te gebruiken. Een wetenschappelijk medewerker "kost" ongeveer f 60.000,--. Reken maar uit hoeveel er uit die vliegtuigen kunnen. Meer dan we nu nodig hebben.

REDUKTIEBURO

STUDAIR

Nog een Tippa S portable typemachine van Triumph van f 237,-- voor f 232,--.

Behalve BASF hebben we nu ook Sonybandjes: f 15,--.

BASF cassettebandjes al vanaf f 3,95

nait soez'n

verschijnt tweewekelijks; abonnementsprijzen tot 1 sept. '75:

f10,- inkl. GSB, GSB-reduktieburo, Studair en Student.

f7,50 los abonnement.

Visserstraat 56, Groningen tel. 050-134888

medewerkers: Ruurd Kunnen, Willem Kerkhoven, Henk Lan Kamp, Fons Bussink, Jan-Sients Wierenga, Jan Fokkema e.a.

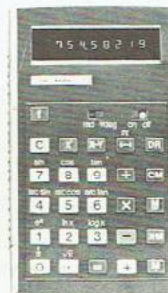
druk: Stichting Drukkerij C. Regenboog

N.B. redactionele stukken worden niet ondertekend.

Het is ook mogelijk Oost-Europese platen te bestellen van "Pläne" en "Topic". Een lijst ligt ter inzage aan de balie.

Andere LP's van f 17,50 voor f 13,90

In voorraad de elektronische rekenmachine van Triumph EC 81C voor f 234,--. Te bestellen is de EC 88T, de rekenmachine die (bijna) alles kan: f 499,--

eenmalige aanbiedingen! DE GSB RUIMT OP extra voordeel!

zolang de voorraad strekt

Boxen.

Goodman Minister van 329,-- voor 199,-- p.st.
Goodman Heavend van 370,- voor 225,- p.st.

Quadrofonie
Sony SQA 200 (SQ-systeem)
2x6W versterker van 725,- voor 119,-!

AKGK 100 hoofdtelefoon van 72,- voor 37,-

STUDAIR

Behalve treinreizen ook goedkope vluchten buiten Europa.

Vanaf Brussel:

	enkel	retour
Athene	367,-	662,-
Bangkok	963,-	1375,-
Caïro	389,-	707,-
Santiago	1448,-	2534,-
Tel Aviv	390,-	700,-

Londen-Nairobi, retour 1144,-

Tandberg boxen TL1610 399,-
Dual CS 14 draaitafel 260,-
Sansui Tuner TU505 van 797 voor 535,--
"Wereldontvanger"
TFM 8 600W van 757 voor 285,-

Sony 8 FC-100E klokradio met cijfers van 229,- voor 139,-

Sony TC 270 bandrecorder van 999,- voor 698,-

Sony TC 458 tapedeck met gescheiden opname/weergave feriet koppen en automatic revers van 1895,- voor 1095,-

grote ondersteuning voor eis f 500,- ineens

Maandag de 20ste is door de GSB op alle fakulteiten, subfakulteiten en instituten een handtekeningenactie gestart voor een uitkering ineens van f 500,- voor alle studenten. Door het inrichten van standjes in de universiteitsgebouwen, de mensa's etc., het rond laten gaan van de petitie op kolleges en praktika, het aflopen van de flats, de woonboten, etc. wordt de actie onder de studenten aan de orde gesteld. Daarbij wordt de noodzaak van een

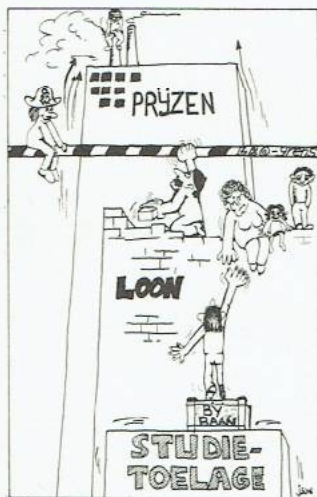
ningen verzameld. In het manifest dat overall op de universiteit wordt verspreid en waarin wordt opgeroepen de petitie te tekenen, wordt opnieuw op de schandalige toestand gehamerd dat de maximale rijksstudietoelage nu is gekelderd tot f 1.160,- beneden het "officieel erkende bestaansminimum", een R.W.W.-uitkering van de bijstand. Gewezen wordt op de enorme prijsstijgingen van de laatste tijd, met name van de primaire levensbehoeften waar de laagstbetaalden het grootste deel van hun inkomen aan moeten besteden. Verder de prijsstijgingen van kranten, tijdschriften, boeken, de stijging van de aardgasrijzen met zo'n 50%, etc..

In het manifest wordt afgezekend met pogingen van Boersma en Mertens om gerechtvaardigde eisen voor inkomensverbetering af te doen met de opmerking dat ook andere bevolkingsgroepen "het slecht hebben", maar wordt gesteld dat in die situatie juist gezamenlijk optreden van al die groepen noodzakelijk is om resultaten te bereiken (akties van werklözen, A.O.W.-ers, de VDM, vrachtwagenchauffeurs, de Gezamenlijke Aktiekomitees in Groningen). Verder wordt gesteld: "Ook de studenten zullen in actie moeten komen. Sinds 1966 is de maximale rijksstudietoelage zo'n f 500,-

achtergebleven bij de prijsstijgingen. Ook niet-beurzen hebben minimaal f 500,- nodig om niet al te veel in moeilijkheden te komen door de prijsstijgingen."

ten te voeren onder de eisen:

- een uitkering ineens van f 500,- voor alle studenten
- optrekken van de HBO-toelagen naar W.O.-nivo, met

onmiddellijke inkomensverbetering voor studenten ondubbelzinnig bevestigd door de weerklank die de actie ondervindt: in één week tijd werden bijna 1000 handteke-

Het manifest besluit: "Die f 500,- hebben we hard nodig. Zelfs voor de belastingverlaging die de regering doorvoert om de koopkracht van de bevolking te verhogen komen we niet in aanmerking. Ook van de tussentijdse optrekking van de beurzen, door Klein toegezegd in augustus, hebben we nog niets gezien. Het wordt tijd dat Klein over de brug komt. Dat zullen we hem door onze actie duidelijk moeten maken."

HBO-bond

Na het initiatief van de GSB heeft nu ook de HBO-bond Groningen het besluit genomen een handtekeningenactie onder de HBO-studen-

terugwerkende kracht

- uitbreiding van de studiefinancieringspot
- Ook de HBO-bond neemt fel stelling tegen de duurren en het achterblijvende studenteninkomen, waarbij bedacht moet worden dat de HBO-studenten nog minder krijgen dan de W.O.-studenten. Van groot belang is dat de H.B.O.-bond pogingen van Klein om "gelijktrekking" van H.B.O.- en W.O.-toelagen te bereiken door de W.O.-beurzen naar beneden te trekken, resoluut afwijst, maar daarentegen uitbreiding van de studiefinancieringspot eist. Opnieuw leiden pogingen verdeeldheid te zaaien schipbreuk; Klein zal met klinkende munt over de brug moeten komen.

STAF GESCHIEDENIS SABOTEERT EXTRANEÏ-REGELING

Bepaalde stafleden bij geschiedenis stellen pogingen in het werk om de zgn. extraneï-regeling, die het uitgelote eerstejaarsstudenten mogelijk moet maken dit jaar toch met hun studie te beginnen, te saboteren. Na eerst door het uitspreken van veto's over raadsbesluiten de uitvoering van deze regeling onmogelijk te hebben gemaakt, hebben deze docenten nu een 'definitief standpunt' ingenomen, dat vrijwel recht tegen de afdelingsraadsbesluiten ingaat en dat het de uitgelote studenten uiterst moeilijk maakt volgend jaar aan het tweedejaarsprogramma te beginnen.

De extraneï-regeling is ontworpen door een aktiekomitee van in- en uitgelote eerstejaars dat ism. de Aktiegroep Aktivering (AA) de mogelijkheden heeft onderzocht om de uitgelote studenten toch tot de opleiding toe te laten. In deze regeling staat dat alle studenten, dus ook de uitgelote, aan alle tentamens mee kunnen doen. Volgens de wet mogen ze geen kolleges volgen, zodat er moeilijkheden ontstaan op het punt van de verplichte studieonderdelen. De regeling geeft hiervoor een oplossing. De verplichte kolle-

ges moeten in een andere vorm worden gegoten, zodat de uitgeloten aan hun verplichtingen kunnen voldoen. In september '75 moeten de uitgeloten normaal aan de tweedejaars werkkolleges kunnen meedoen. Deze extraneï-regeling stuit op groot verzet van de kant van de staf. De studenten legden toen de zaak voor aan het CvB, dat bevestigde dat er binnen het kader van de wet mogelijkheden waren om de regeling uit te voeren. In oktober besloot de afdelingsraad geschiedenis unaniem dat de uitgelote eerste

jaars aan alle tentamens mee mochten doen; in november werd met grote meerderheid van stemmen (7 voor, 2 tegen 3 blanco) een besluit genomen dat overeen kwam met bovengenoemde extraneï-regeling. De raad besloot tevens dat binnen één maand de onderwijskommissie de inhoud van het vervangend programma voor de verplichte kolleges bekend moest maken.

Dit laatste is door de staf onmogelijk gemaakt. Wel nam de staf zijn 'definitieve standpunt' in. De uitgelote studenten moeten volgend jaar opnieuw aan de loting meedoen, en pas als ze zijn ingeloot, kunnen ze aan de tweedejaars werkgroepen meedoen. Dit studiejaar mogen wel tentamens worden gedaan, maar de resultaten worden pas meegedeeld als de student is ingeloot. In overleg met de docent moet hij extra literatuurstudie doen,

waarbij de docenten denken aan 750 tot 1500 pagina's per sectie (er zijn vier secties). Volgens de AA en het aktiekomitee is ongeveer 150 pagina's per sectie voldoende.

De opstelling van de docenten wordt door de studenten onduidelbaar genoemd. De staf probeert de demokratiese gang van zaken aan het instituut voor geschiedenis te frustreren en verkwanselt de belangen van de uitgelote studenten. Daarom eisen de AA en het aktiekomitee dat er een akseptabele extraneï-regeling komt op basis van de besluiten van de afdelingsraad;

- de onmiddellijke totstandkoming van deze regeling;
- de demokratiese besluitvorming hersteld wordt.

Dinsdag wordt op een aktievergadering besproken welke stappen de studenten verder moeten ondernemen.

die aanpassing, dat is precies het punt

WETENSCHAP EN KAPITAAL

Dinsdag 7 januari. Den Haag. De Prinses Beatrix laan. Achter een onopvallend politieburootje verrijst het hoofdkantoor van Siemens Nederland. Modern. Smaakvol. Op de vijfde etage de kantoortuin. Comfortabele leren fauteuils. Tegenover ons de heren Beck (sektararis van de onderwijscommissie van VNO en NCW, schrijver van bovenstaande volzin) en Henny. Gespreksonderwerp: de herstructurering van het wetenschappelijk Onderwijs.

Henny: Postakademies onderwijs is in principe een goede zaak. We zijn sterk voor een systeem van "recurrent education". Er zijn cursussen nodig om mensen die in de praktijk staan weer bij te laden. Wel moet voorkomen worden dat de zaak teveel geïnstitutionaliseerd wordt, ik bedoel, je moet niet iets opbouwen waar aliets is. Er bestaan nu al instellingen die dit soort cursussen verzorgen, zoals de KIVI (koninklijk instituut voor ingenieurs). Die instellingen moeten samen met de universiteiten en hogescholen het postakademies onderwijs verzorgen. Waar we voor moeten oppassen is dat iedere universiteit en hogeschool zegt: nou mot ik zo nodig. En dan een zo compleet mogelijk pakket wil gaan verzorgen. Dat is niet efficiënt. Er zou een landelijke raad moeten komen die zegt: dit instituut geeft een heel goede cursus. Of: bij die universiteit past dit onderdeel het best.

POORTER: Binnen grote bedrijven zitten tegenwoordig nogal veel academici die verschillende soorten werk doen. Hebben die volgens U ook behoefte aan verschillende soorten bijscholing?

Henny: Dat loopt inderdaad uiteen. Bij de mensen die in de laboratoria zitten moet je zorgen dat ze zich in de breedte bijscholen, zodat ze niet te eng gespecialiseerd raken. Anderzijds heb je degenen, die in de praktijk werken en een bepaalde techniek uitvoeren. Soms komt er plotseling een heel nieuwe techniek. De praktijkmensen moeten die dan onder de knie krijgen. Een nieuw vak leren eigenlijk. Dat gebeurt ook gewoon. In de derde plaats zijner dan de al wat oudere leidinggevende figuren. Die hebben dit soort kennis niet zo specifiek nodig. Die moeten weer andere dingen leren om leiding te kunnen geven.

POORTER: De regering vindt, dat het bedrijfsleven het postakademies onderwijs moet betalen. Met name de grote bedrijven. Waarom voelt U daar niet voor?

Beck: Het onderwijs is een overheidstaak. Het bedrijfsleven betaalt via de gewone belastingen al heel wat aan onderwijs. Wanneer wij het postakademies onderwijs zouden financieren, zou dat ook discriminerend zijn ten opzichte van andere vormen van onderwijs.

Henny: dat verschil tussen grote en kleine bedrijven zien wij totaal niet.

POORTER: Misschien dat grote bedrijven kapitaalcrachtiger zijn?

Henny: Ach, nee, er zijn kleine bedrijven die kapitaalcrachtiger zijn dan grote.

POORTER: Om op de herstructurering voor het eigenlijke universitaire onderwijs te komen hoe staat U daar tegenover?

Henny: We zijn er erg voor, wanneer de universitaire opleiding beperkt blijft tot 4 jaar. Dat kan je natuurlijk niet helemaal veralgemeniseren. Wij kunnen dat niet zo maar voor iedere richting zeggen. Sommige studies moeten wellicht iets langer duren.

POORTER: Dat betekent toch nivoverlaging, zo een studieverkorting? Of bent U misschien bang dat mensen, als ze langer

De redactie van het ASVA-blad POORTER heeft een interview gehouden met de heren Beck en Henny van het Verbond van Nederlandse Ondernemers (VNO). In de hele discussie over de herstructurering van het wetenschappelijk onderwijs speelt de relatie tussen universiteit en bedrijfsleven een belangrijke rol. Vandaar dat wij graag dit interview uit POORTER overnamen, om te laten zien hoe topfiguren van grote ondernemingen over het W.O. denken.

oude leertijd in de maatschappij. Hoe langer je in de groei blijft zitten, des te meer risico loop je dat je verstart. Het aanpassingsproces gaat veel langer duren. Daarom zeggen wij: vier, maximaal zes jaar. Kom daarna met je recurrent education.

Beck: Ja, die recurrent education is erg belangrijk. In Zweden zijn ze daar al een stuk verder mee. Vanuit die gedachte van kortere vooropleidingen, maar wel steeds in het onderwijs terugkijken, zijn we ook tegen leerplicht-

teel is er weer een ruimer aanbod; We gaan een gezonder maatschappij tegemoet. De meeste academici zullen op lager niveau moeten beginnen en daarmee beslist ook met een lager salaris.

POORTER: Een bekend discussie punt is dat van de verantwoordelijkheid van de wetenschapper voor het werk waar hij mee bezig is. Iemand die in een laboratorium werkt kan vaak niet overzien waarvoor de resultaten van zijn werk gebruikt worden. Soms kunnen zulke resultaten misbruikt worden (bv atoomspijting) Wat vindt U van het probleem van die academici?

Beck: Dat is een zeer persoonlijke vraag. Ik zou zeggen, dat je als individu moet uitmaken of je aan een bepaald project wilt meewerken. En als je niet wilt meewerken, aan wat een werkorganisatie doet, moet je er niet gaan werken; ik heb toch geen arbeidsplicht!

POORTER: Wel voorzover je wat verdienen moet, natuurlijk.

Beck: Tja.

POORTER: Onlangs is er een stichting voor onbevange wetenschapsbeoefening opgericht. Hoe staat U daar tegenover?

Beck: et...ehh, het VNO eh, heeft daar nog niet zo direct een mening over. Ik dacht wel dat het wat eenzijdig is, als U denkt dat de stichting zich alleen tegen marxisten keert. Ik dacht dat ze ook tegen religieuze vooroordelen bij de wetenschapsbeoefening waren. In zijn algemeenheid zijn wij wel heel sterk voor objectiviteit. Dat is één van de grondeigenschappen van de wetenschap. Van het hele onderwijs. Ze hadden trouwens wel een forse lijst van sympathisanten. Die stichting bedoel ik.

Henny: Objectiviteit, daar gaat het om. Neem bv die studie die het NEI (Nederlands Economies Instituut) in opdracht van het VNO heeft gemaakt. Over rendementen, investeringen en werkloosheid (1) Dat is een objectieve wetenschappelijke studie.

POORTER: Er zijn wel kritische commentaren op gekomen. Vindt U die niet objectief?

Henny: Objectief? Nee, volgens mij niet. Die reacties waren trouwens geen resultaten van wetenschappelijke studie. Ze bevatten dus geen objectieve wetenschappelijke conclusies.

AB/FC

(1) de conclusie van deze studie is dat effectieve bestrijding van de werkloosheid alleen mogelijk is door hogere rendementen voor de ondernemingen

gestudeerd hebben zich moeilijk aanpassen aan de eisen die bv in het bedrijfsleven aan hun gesteld worden?

Henny: Nivoverlaging, dat geloof ik niet. Er moeten voor de mensen die echt de wetenschap gaan dienen kopkoursussen komen. Maar de meeste studenten gaan niet de wetenschap, maar de praktijk in. Terwijl ze wel allemaal worden opgeleid alsof ze de wetenschap ingaan. Dat is de grote fout. De universiteiten worden overvraagd. Wat betreft die aanpassing: Dat is het punt nou precies. Het is voor de universiteiten verleidelijk een studie of een vak zo belangrijk te vinden dat de studie steeds langer en breder wordt. Daarvoor komen de studenten op te

verlenging. Maar dat is weer een ander verhaal.

POORTER: Is een bijkomend argument voor U, dat academici, die korter gestudeerd hebben op een lager niveau en met een lager salaris kunnen beginnen?

Henny: Dat is toch een andere kwestie. Die salariering en het niveau waarop je ingezet wordt is een kwestie van vraag en aanbod. We kunnen daarbij drie periodes onderscheiden. Vroeger was het moeilijk om werk te vinden en moesten academici op laag niveau beginnen. Zelf ben ik ook op laag niveau begonnen. Het ging toen niet zo gemakkelijk. Daarna was er een tijd van geweldige vraag naar elke arbeidskracht, academici, ongeschoolden, en alles daar tussen in. En moment

EERSTEJAARS PAW IN AKTIE VOOR MEER RUIMTE

Woensdag 22 januari jl. hebben de eerstejaars p.a.w. studenten een grote handtekeningenaktie gestart onder de eisen

- begane grond A-weg voor de basis P.A.W.
- voor meer ruimte voor beter onderwijs
- geen studentenstops, opheffing personeelstekort.

Hiermee wordt kracht bijgezet aan het standpunt van de subfakulteit dat het gehele pand A-weg aan de subfakulteit PAW dient te worden toegewezen. Zoals bekend is, werd dit pand onder druk en dreiging van een groot-scheepse aktie van de afdeling Andragogie in oktober toegewezen aan de subfakulteit.

Gelijk daarop startte het Kollege van Bestuur een serie pogingen de begane grond van het gebouw los te trekken van de subfakulteit

en toe te wijzen aan de afdeling klinische psychologie.

Aangezien de ruimte behoefte van de subfakulteit PAW veel groter is dan de bovenste drie verdiepingen van het pand A-weg en de begane grond volstrekt onvoldoende is om aan de kwalitatieve en kwantitatieve behoefte van klinische psychologie tegemoet te komen, hebben de GSB-aktiegroepen uit beide subfakulteiten direct scherp geprotesteerd tegen deze verdeel-en-heers-politiek. Ormiddellijk is de aktiegroep klinische psychologie bezig gegaan druk uit te oefenen een reële ruimte-uitbreiding te verkrijgen.

De juistheid van deze politiek blijkt onder andere uit het feit dat nu ook de afdeling klinische psychologie tegen toewijzing van de A-weg is en reële perspectieven heeft op een groter pand aan de Turfsingel.

beter onderwijs

In hun aktiepamflet wijzen de eerstejaars erop dat uitbreiding van de ruimte voor de basis eindelijk perspectieven opent voor een gezamenlijke huisvesting van basisdocenten en -studenten. Tot nu toe was het zo, dat de basisdocenten in verschillende gebouwen waren gehuisvest, terwijl de basisstudenten in het geheel geen aanspraak konden maken op een eigen ruimte; alle kolleges en werkgroepen worden buiten de subfakulteit gehouden. Natuurlijk gaat een dergelijke situatie ten koste van het gezamenlijk diskussiëren over verbeteringen in het onderwijs. Tevens is het voor eerstejaars zo zeer moeilijk om met ouderejaars te diskussiëren over het onderwijs in de afdelingen en mee te doen aan diverse algemene activiteiten. Vandaar ook dat ruimte-uitbreiding in

direkte relatie wordt gebracht met beter onderwijs. Natuurlijk betekent een toewijzing van de begane grond ook dat andere afdelingen (met name onderwijskunde) meer ruimte krijgen.

verdeel en heers

Het is natuurlijk altijd mogelijk dat het KvB na de afwijzing van klinische psychologie doorgaat met haar pogingen de begane grond aan een andere afdeling toe te kennen, die daar natuurlijk nooit voldoende aan hebben. Wil je immers op grote afstand van het eigen instituut zo'n soort dependance in gebruik nemen, dan zijn daar weer een sekretariaat, reproductie-apparaat bibliotheekvoorziening etc. nodig.

En dan blijft er weinig over van de beschikbare 250m². Daarom: als het KvB binnenkort langskomt met een brokje A-weg, pas dan op je tellen.

SELEKTIE SPEERPUNT

onderwijs mag geen hordenloop zijn

In alle fakulteiten hebben de studenten bij hun studie te maken met, soms zeer zware, selectie. Het tegengaan van die selectie is een van de belangrijkste zaken, die aangepakt worden om het onderwijs te verbeteren.

In de vorige Nait Soez'n is in het algemeen ingegaan op de faculteitspolitiek van de Gsb en het belang ervan voor de acties tegen de Posthumus-herstructurering. Het terugdringen van de scherpe selectie (het "zitten-blijven") betekent in de meeste gevallen dat het onderwijs beter wordt. Immers, iemand zal rustiger en beter kunnen studeren als hij niet gedwongen is tot een hordenloop door het studieprogramma, steeds bedreigd door het gevaar een keer niet hoog genoeg te springen. Bovendien is de selectieve propedeuse een van de belangrijkste punten van het wetsontwerp-Posthumus. Bestrijden van de selectie is daarom tegelijkertijd bestrijden van Posthumus.

Het selectiesysteem dat op de meeste fakulteiten wordt gehanteerd, is principieel niet in het belang van de studenten. Er moet nl. een bepaald aantal mensen zakken, er moet een onderscheid worden gemaakt tussen goed en slecht en tussen geschikt en ongeschikt. De argumenten die voor een dergelijk selectiesysteem worden genoemd zijn legio en lopen uiteen van "de kwaliteit van de afgestudeerden mag niet te laag worden" tot "we moeten ongeschikte studenten behoeden voor een mislukking". Er is echter één argument dat minder vaak wordt genoemd, maar dat in werkelijkheid vaak de doorslag geeft, nl. "we hebben x academici nodig, dus moeten er y studenten zakken".

In oktober startte de Gsb-actiegroep sociale geografie een selectie-actie waarin ze met het laatstgenoemde argument in aanraking kwamen. Vorig jaar haalden van de 100 eerstejaars slechts 38 de propedeuse. Van die 38 had een aantal de (enige) herkansing nodig om te slagen. In discussies met de actiegroep probeerden stafleden vol te houden dat studenten die gezakt waren, "te dom" waren. Het is echter opvallend dat het aantal sociaal geografen dat slaagt voor de propedeuse, elk jaar ongeveer gelijk is. Het selectiekriterium is dan ook niet zozeer de intelligentie van de eerstejaars, maar veel meer de opnamecapaciteit van het tweede jaar. Die capaciteit is veel te laag, o.a. door een gebrek aan student-assistenten. Het systeem van negatieve selectie, waarin het noodzakelijk is dat er studenten zakken, wil het systeem overeind blijven, wordt door de Gsb afgewezen. Het wetenschappelijk onderwijs moet zo ingericht zijn, dat iedereen die op de universi-

teit komt, alle kans krijgt om af te studeren. Het is onvoldoende alleen actie te voeren tegen de selectie om dit te bereiken - ook moet het onderwijs zo ingericht worden, dat de studenten alle kans krijgen om de eindstreep te halen.

tentamens

Selectie vindt voor het grootste gedeelte plaats op basis van tentamen-uitslagen. Hier stuiten we op een moeilijkheid. De principiële basis van de selectie is dat er een onderscheid wordt gemaakt tussen geschikt en ongeschikt. Maar waar ligt de grens, welke normen worden gebruikt om te bepalen dat iemand goed genoeg is of niet? Het antwoord op deze vraag wordt door de docent gegeven. De

choice-tentamens"), blijft het zo dat het tentamen alleen gericht is op de beoordeling van de student. Dit nu is onvoldoende.

nabespreking

Een belangrijke eis in de acties tegen de selectie is dat er een nabespreking tussen studenten en docent moet plaatsvinden. In die nabespreking komt natuurlijk in de eerste plaats aan de orde wat de student fout heeft gedaan en waarom dat fout is. Het tentamen krijgt er dan een functie bij, nl. je kunt er iets van leren. Maar behalve de prestaties van de studenten, moeten in de nabespreking ook andere zaken worden geëvalueerd, zoals: wat is er niet goed geweest aan het tentamen. Het tentamen kan op vele manieren slecht zijn. Het komt wel voor dat een cursus veranderd is of een nieuw boek wordt gebruikt, terwijl het tentamen precies hetzelfde blijft. Met als gevolg dat zo'n tentamen natuurlijk helemaal geen goede afspiegeling meer vormt van het betreffende studie-onderdeel.

In veel acties wordt geëist dat bepaalde vragen niet meegerekend worden, omdat ze te moeilijk zijn, omdat ze niet bij de tentamenstof horen, omdat ze slecht ge-

ges steeds meer voor, reden voor de studenten om steeds vaker een herziening van de normen te eisen. De sociaal geografen hebben deze eis in de bovengenoemde actie gesteld. Dit is van belang, omdat de grote aantallen gezakte studenten er natuurlijk weinig aan hebben dat een tentamen of cursus volgend jaar beter zal worden opgezet. Voor hen moeten directe regelingen getroffen worden, zodat ze niet ten gevolge van zo'n slecht tentamen grote studievertraging e.d. oplopen. De beste regeling daarvoor is: herwaardering van de tentamen-normen. Verder is het dan natuurlijk belangrijk, dat er voldoende herhalingsmogelijkheden van het tentamen zijn.

Tijdens de nabespreking dienen alle zaken aan de orde te komen, die de studieprestaties beïnvloeden. Immers, ervan uitgaande dat iedereen alle kansen moet hebben om te slagen, moeten alle voorwaarden zo gunstig mogelijk zijn. De manier waarop de docent kollege heeft gegeven, de inhoud van het kollege, de vorm ervan, ook dit moet in de evaluatie betrokken worden, en de docent moet er de juiste conclusies uit trekken. En tenslotte moet besproken worden hoe de voorwaarden zijn die de (sub-)fakulteit of afdeling biedt: ruimte, de prijs van kollegediktaten, de kwaliteit van de bibliotheek, de hoeveelheid student-assistenten, beschikbaar voor werkgroepen, de studiebegeleiding, e.d..

acties

Het is duidelijk dat nabesprekingen zoals hierboven bedoeld, in de praktijk nog slechts zelden voorkomen. Wat wel gebeurt, is dat de Gsb-actiegroepen in de fakulteiten zelf de tentamenresultaten en de tentamens evalueren, en vervolgens eisen formuleren. De actie neemt dan de plaats in van de evaluatie met de docent. In de actiepraktijk zijn talloze voorbeelden terug te vinden van selectie-acties die een vervolg krijgen in andere onderwijsacties. Bij W.S.N. werd enige jaren terug een percentage van 80% gezakten voor een tentamen aangevochten. Bij de evaluatie bleek dat het tentamen volkomen overbodig was, omdat de studenten ook al een praktikum moesten doen, waarin ze op dezelfde kennis getoetst werden. Het

docent bepaalt welke vragen gesteld worden, dus ook hoe "moeilijk" het tentamen is; hij bepaalt hoeveel vragen goed beantwoord moeten worden om te slagen; hij bepaalt of een vraag goed of fout is beantwoord. Hoewel soms geprobeerd wordt de subjectiviteit bij de beoordeling te minimaliseren door vooraf de normen bekend te maken en door de vragen te prekodieren ("multiple-

steld zijn, enz.. Een derde punt, dat we regelmatig tegenkomen, is dat het tentamen niet representatief is - over het kollegediktat worden tien vragen gesteld bijv., maar over drie boeken in totaal slechts vijf. En tenslotte blijken de normen waaraan de studenten moeten voldoen om te slagen, vaak veel te hoog te zijn gesteld. De laatste tijd komen ekstrem hoge zakkingspercenta-